

بررسی ارتباط خشونت فیزیکی از طرف همسر و پره اکلامپسی در زنان پست

پارتوم

سروه محمدی*

گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

Serve mohamadi*

Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran

Servehmohamadi89@gmail.com

چکیده

مقدمه: خشونت فیزیکی، آسیب رساندن به اعضای بدن با کتک، ضرب و جرح با استفاده از دست یا ابزارهای دیگر است. خشونت شریک جنسی در دوران بارداری یک مشکل عمده سلامت عمومی و نقض حقوق بشر است و این خشونت می تواند منجر به پره اکلامپسی شود. زیرا زنان باردار دارای تجربه خشونت فیزیکی، سطح بالایی از اختلالات خلقی و استرس را دارند. و استرس ایجاد شده باعث تغییر محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-آدرنال جفت می شود. لذا این مطالعه با هدف تعیین ارتباط خشونت فیزیکی از طرف همسر و پره اکلامپسی انجام شد.

روش کار: این مطالعه مورد-شاهدی در سال ۱۳۹۶ بر روی ۱۱۰ مادر بعد از زایمان در دو گروه ۵۵ نفری مبتلا و غیر مبتلا به پره اکلامپسی در بیمارستان بعثت شهر سنندج انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مشخصات فردی و مامایی و همچنین پرسشنامه خشونت فیزیکی برگرفته از سازمان بهداشت جهانی بود. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (نسخه ۲۲) و آزمون های آماری من ویتنی و کای اسکور انجام گرفت. میزان P کمتر از ۰/۰۵ معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که ارتباط معنی داری بین خشونت فیزیکی از طرف همسر و ابتلا مادران به پره اکلامپسی طی دوران بارداری وجود ندارد ($P=0/328$)، اگرچه نسبت شانس ابتلا به پره اکلامپسی در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در صورت وجود خشونت ۱/۶۲۴ برابر گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی بود.

نتیجه گیری: بین ابتلا به پره اکلامپسی و خشونت فیزیکی ارتباط معنی داری یافت نشد.

کلیدواژه ها: خشونت فیزیکی، بارداری، پره اکلامپسی

مقدمه

نقش والدی، به هم خوردن توازن و آرامش زوج ها، تغییر در الگوی ارتباطی قبلی، کاهش روابط جنسی، تصور غلط از حاملگی و احساسات غیرطبیعی همسر در خصوص بارداری به عنوان یک دوره پرمخاطره برای سوء استفاده جسمی شناخته شده است (۳).

خشونت فیزیکی، آسیب رساندن به اعضای بدن با کتک، ضرب و جرح با استفاده از دست یا ابزارهای دیگر است (۴). براساس برآوردهای سازمان بهداشت جهانی میزان خشونت فیزیکی در دوران بارداری بین ۱ تا ۲۸ درصد متغیر است (۵). خشونت فیزیکی شدید طی بارداری یکی از علل اصلی مرگ مادران باردار محسوب می شود. سوء رفتار فیزیکی طی بارداری، ممکن است به طور مستقیم از طریق ترومای

خشونت یک الگوی رفتاری است که از طریق توسل به ایجاد ترس، تهدید، رفتار زیان آور و آزاردهنده که به منظور اعمال قدرت و کنترل از یک فرد به فردی دیگر در یک رابطه نزدیک تحمیل می شود و شامل سوء استفاده جسمی، جنسی، اقتصادی و تهدیدات لفظی و متارکه می باشد (۱). خشونت علیه زنان، امری جهانی است. حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد زنان آمریکایی، مورد آزار جسمی از طرف شوهران خود قرار می گیرند؛ متأسفانه ۱۵ تا ۲۵ درصد از این زنان، حتی به هنگام بارداری نیز مورد ضرب و شتم قرار می گیرند. در واقع احتمال مواجه شدن زنان باردار با خشونت، به خصوص خشونت جسمی بیشتر است (۲). بارداری یکی از دوره های حساس زندگی زنان است و به دلایلی همچون انتقال به

در این مطالعه مورد-شاهدی، جامعه مورد پژوهش شامل زنان زایمان کرده بستری در بخش بعد از زایمان مرکز آموزشی درمانی بعثت شهر سمنجان در سال ۱۳۹۶ بودند. بر اساس مطالعه کامرگو و همکاران (۲۰۱۶) (۱۴)، با در نظر گرفتن $OR=2.5$ ($P1=44\%$ و $P2=60\%$)، و الفای برابر ۵٪ و بتای ۲۰٪ حجم نمونه در هر گروه ۵۵ نفر برآورد شد. در این مطالعه نمونه گیری به صورت آسان و در دسترس بود. جهت انجام مطالعه پس از دریافت کد اخلاق (IR.MUK.REC.1396.73)، معرفی نامه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی کردستان و کسب اجازه از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان پژوهشگر به بخش بعد از زایمان بیمارستان بعثت مراجعه کرد و بعد از معرفی خود و ارائه توضیحات به مسئول بخش درمورد روش اجرا و اهداف تحقیق ابتدا از داوطلبین واجد معیار ورود به مطالعه رضایت نامه کتبی اخذ شد و پس از اطمینان دادن از محرمانه ماندن اطلاعات به آزمودنی ها، اقدام به نمونه گیری شد.

معیارهای ورود به مطالعه شامل: سن بالای ۱۸ سال و کمتر از ۳۵ سال، دارای سواد خواندن و نوشتن، ساکن شهر سمنجان بیش از ۵ سال، پست پارتوم، بارداری تک قلو، ملیت ایرانی، عدم وجود بیماریهای طبی و مشکلات مامایی، عدم وجود حوادث استرس زا طی ۶ ماه قبل و داشتن مراقبت طی بارداری در مراکز بهداشتی و درمانی بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل: عدم تمایل به ادامه همکاری به هر دلیل و عدم پاسخ کامل به سوالات پرسشنامه بود.

نحوه انتخاب نمونه ها مبتنی بر هدف و شامل دو گروه (مورد-شاهد) بود. گروه مورد، زنان زایمان کرده در بخش بعد از زایمان بودند که در دوران حاملگی مبتلا به پره اکلامپسی بوده و براساس تایید پزشک در پرونده بود. گروه شاهد نیز زنان زایمان کرده در بخش بعد از زایمان و عدم مبتلا به پره اکلامپسی بود. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه دموگرافیک-مامایی محقق ساخته و پرسشنامه خشونت فیزیکی بود.

پرسشنامه محقق ساخته شامل سوالاتی در زمینه مشخصات فردی و مامایی جمعیت مورد مطالعه مانند: سن، جنس، قومیت، شغل زن و مرد... و سن بارداری، تعداد بارداری و تعداد سقط... بود. همچنین پرسشنامه خشونت فیزیکی برگرفته از سازمان بهداشت جهانی و دارای ۱۰ گویه بود. تعداد موارد خشونت بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (هرگز، ۱ بار، ۲ بار، ۳ تا ۵ بار و بیش از ۵ بار) محاسبه گردید. زنی خشونت دیده در نظر گرفته می شد که حداقل یک پاسخ مثبت به هر کدام از سوالات مربوط به پرسشنامه خشونت فیزیکی را داده باشد. زنانی که گزارشی از خشونت ندارند در گروه فاقد خشونت، و زنانی که

فیزیکی ناشی از خشونت یا به طور غیرمستقیم از طریق افزایش سطوح استرس مادر، محرومیت از مراقبتهای پره ناتال، رفتارهای پرخطر، نظیر استفاده از سیگار، الکل و مواد مخدر و تغذیه ناکافی مادر، پیامد بارداری را تحت تأثیر قرار دهد(۶).

خشونت شریک جنسی در دوران بارداری یک مشکل عمده سلامت عمومی و نقض حقوق بشر است و این خشونت می تواند منجر به پره اکلامپسی شود(۷). زیرا زنان باردار دارای تجربه خشونت فیزیکی، سطح بالایی از اختلالات خلقی و استرس را دارند(۸). و استرس ایجاد شده باعث تغییر محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-آدرنال جفت می شود. این تغییرات با افزایش تولید هورمون های آزادکننده کورتیکوتروپین از جفت و افزایش تولید هورمون آدرنوکورتیکوتروپین و کورتیزول در گردش خون مادر و جفت همراه است. این هورمون ها با ایجاد انقباضات عروقی، باعث آسیب به اندوتلیوم عروق می شوند. و اکثر محققان، انقباضات عروقی را عامل اساسی در پیدایش پره اکلامپسی می دانند(۹).

پره اکلامپسی یا مسمومیت بارداری به افزایش فشارخون و دفع پروتئین بعد از هفته بیستم بارداری اطلاق می شود(۱۰). پره اکلامپسی هنوز هم در سراسر جهان یکی از علل اصلی عوارض و مرگ و میر مادری و جنینی محسوب می شود. میزان مرگ و میر مادری تقریباً ۴/۲ درصد است، اما میزان مرگ و میر پری ناتال بالاتر است و بین ۱۳ تا ۳۰ درصد تغییر می کند. پره اکلامپسی ممکن است قبل از زایمان (۵۰ درصد)، حین زایمان (۲۵ درصد) و یا پس از زایمان (۲۵ درصد) رخ دهد (۱۱).

غریبالگری و مداخله زودهنگام در طول مراقبت های معمول دوران بارداری یا در طول مراقبت های اپیزودیک در محیط بیمارستان می تواند به مقابله با خشونت خانگی و کاهش و پیشگیری از عوارض بارداری کمک کند(۱۲).

در مطالعه کردی و همکاران ارتباط مستقیمی بین خشونت فیزیکی از طرف همسر با پره اکلامپسی وجود نداشت(۹). اما در مطالعه دیپنز و همکاران (۲۰۲۴) بین خشونت فیزیکی و پره اکلامپسی ارتباط مستقیمی وجود داشت (۱۳). با توجه به مطالعات متناقض در این زمینه و همچنین به دلیل تبعات ناگوار خشونت فیزیکی بر سلامت مادران باردار این مطالعه با هدف تعیین ارتباط خشونت فیزیکی از طرف همسر و پره اکلامپسی انجام شد.

روش کار

۳۱-۳۵	۲۲ (۴۰)	۳ (۵/۵)	۱۴ (۱۲/۷)
بیشتر از ۳۵	۱۱ (۲۰)	۴ (۷/۳)	۷ (۶/۴)
	۳ (۵/۵)		

تحصیلات

۱۷			
مادر	۳۰/۹	۴ (۷/۳)	۲۱ (۱۹/۱)
بی سواد	۱۴	۱۳ (۲۳/۶)	۲۷ (۲۴/۵)
ابتدایی	۲۵/۵	۱۴ (۲۵/۵)	۲۶ (۲۳/۶)
راهنمایی	۱۲	۱۳ (۲۳/۶)	۲۰ (۱۸/۲)
دیپستان	۲۱/۸	۵ (۹/۱)	۱۰ (۹/۱)
کاردانی	۷ (۱۲/۷)	۶ (۱۰/۹)	۶ (۵/۵)
کارشناسی و بالاتر	۵ (۹/۱)		
	۰ (۰)		

دارای ۱ تا ۲ بار تجربه خشونت باشند در گروه خشونت خفیف، زنانی که دارای ۳-۵ بار تجربه خشونت باشند در گروه خشونت متوسط و زنانی که دارای بیش از پنج بار تجربه خشونت باشند در گروه خشونت شدید قرار می گیرند. روایی پرسشنامه خشونت خانگی برگرفته از سازمان جهانی بهداشت توسط سایر محققین ایرانی در ایران بررسی شده است. و ضریب آلفای کرونباخ برای خشونت فیزیکی ۰/۹۲ بدست آمده است (۱۵، ۱۶). پس از اتمام نمونه گیری برای ارزیابی همسانی درونی، آلفای کرونباخ محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ بدست آمد.

تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS (نسخه ۲۲) و روش های آمار توصیفی و استنباطی انجام شد. جهت دستیابی به اهداف پژوهش و جهت مقایسه نتایج میان دو گروه مبتلا و غیرمبتلا از آزمون های آماری من ویتنی و کای اسکوتر استفاده شد. میزان P کمتر از ۰/۰۵ معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج

در این مطالعه که بر روی ۱۱۰ نفر زن زایمان کرده بستری در بخش بعد از زایمان بیمارستان آموزشی درمانی بعثت در شهر سمنجان انجام شد، ارتباط بین خشونت فیزیکی از طرف همسر و پره اکلامپسی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از مطالعه نشان داد در بین اطلاعات مادران تنها از نظر روش زایمان بین دو گروه اختلاف معنی داری وجود داشت (p<۰/۰۵). نتایج حاصل از اطلاعات فردی و مامایی مادران در جدول ۱ گزارش شده است. (جدول ۱). بر اساس نتایج جدول ۲، در بین اطلاعات همسران بین دو گروه هیچ گونه اختلاف معنی داری وجود نداشت (p<۰/۰۸۳). براساس نتایج جدول ۳، در بین دو گروه از نظر مدت زمان (p<۰/۰۵) و مرتبه ازدواج (p<۰/۴) هیچ گونه اختلاف آماری معنی داری وجود نداشت. براساس نتایج جدول ۴، در بین دو گروه از خشونت فیزیکی اختلاف آماری معنی داری وجود نداشت (p<۰/۴).

جدول (۱): توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه از نظر اطلاعات

مادران در دو گروه مبتلا و غیرمبتلا به پره اکلامپسی

نام متغیر	گروه	مبتلا به پره اکلامپسی		کل فراوانی (درصد)	P-value
		غیرمبتلا به پره اکلامپسی	مبتلا به پره اکلامپسی		
		فراوانی (درصد)	فراوانی (درصد)		

جدول (۲): توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه از نظر اطلاعات

همسران در دو گروه مبتلا و غیرمبتلا به پره اکلامپسی

گروه	به پره اکلامپسی	مبتلا به پره اکلامپسی	کل فراوانی	P-value

سن مادر	کمتر از ۲۰	۲۰-۲۵	۲۶-۳۰
۱ (۱/۸)	۱۸	۲۳ (۴۱/۸)	۴۲ (۳۸/۲)
۲ (۵/۵)	۴۱ (۳۷/۳)	۲۰ (۳۶/۴)	

*آزمون کای اسکوتر

http://icmwmi.ir
info@icmwmi.ir

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

				متغیر	اکلامپسی فراوانی (درصد)	اکلامپسی فراوانی (درصد)	سن
				مسکن	۱۵ (۱۷/۷)	۱۰ (۱۱/۶)	۲۵
				مالک	۱۷ (۷۷/۷)	۲۹ (۷۶/۱)	(۱۴/۶)
				اجاره یا رهن	۱۲ (۳/۱)	۱۱ (۱۰)	۴۶
				خانه	۱۱ (۱/۵)	۵ (۲/۳)	(۷۶/۹)
				سازمانی			۳۳ (۶/۵)
				زندگی در			۱۶ (۲)
				منزل خانواده			
				*آزمون کای اسکوتر			
				جدول (۳): توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه از نظر مدت زمان و مرتبه ازدواج در دو گروه مبتلا و غیرمبتلا به پره اکلامپسی			
P-value	کل فراوانی (درصد)	مبتلا به پره اکلامپسی (درصد)	غیرمبتلا به پره اکلامپسی (درصد)	گروه			
				متغیر			
</							

در مطالعه نجومی و همکاران (۲۰۰۳) که بر روی ۴۰۶ نفر از زنان پست پارتوم در بیمارستان شهید اکبرآبادی تهران انجام شد، ارتباطی بین خشونت جسمی و پره اکلامپسی وجود نداشت که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی داشت (۱۵).

در مطالعه حاضر در هر دو گروه سطح تحصیلات مادران و همسران بالا بود به گونه ای که ۶۸/۵ درصد از مادران در گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی و ۶۲/۴ درصد از مادران در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در سطح دانشگاهی قرار داشتند، همچنین ۵۸/۵ درصد از همسران در گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی و ۶۰/۸ درصد از همسران در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در سطح دانشگاهی قرار داشتند، می توان سطح تحصیلات و همچنین عوامل فرهنگی و نژادی را عاملی در جهت کاهش شیوع خشونت خانگی در این مطالعه دانست. در واقع هرچه میزان دسترسی زنان به منابع اقتصادی، تحصیلاتی و حمایت های خانوادگی بیشتر باشد کمتر مورد اعمال انواع خشونت ها از سوی همسران خود قرار می گیرند زیرا هر قدر میزان دسترسی زنان به سرمایه های اجتماعی افزایش پیدا کند، به همان نسبت توانایی برخورد با آسیب های اجتماعی در آن ها بیشتر خواهد شد (۴).

نتایج مطالعه سیلورمن و همکاران (۲۰۰۶) که در بین زنان زایمان کرده ساکن ۲۶ ایالات امریکا انجام شد، نشان داد زنانی که مورد خشونت جسمی قرار می گیرند خطر ابتلا به فشارخون بارداری در آنان بیشتر است (۲۱). که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی نداشت. زیرا ابزار مورد استفاده در مطالعه سیلورمن پرسشنامه ای خودساخته یک سوالی بود در حالی که در مطالعه حاضر از ابزار سنجش استاندارد سازمان جهانی بهداشت حاوی ۱۰ سوال با محتوای خشونت فیزیکی استفاده شد و همچنین در مطالعه سیلورمن، زمان تکمیل پرسشنامه توسط نمونه ها ۲ تا ۶ ماه بعد از زایمان بود که به نظر می رسد این موضوع در به یادآوری تجربه خشونت و صحت گزارش تاثیر گذار باشد.

از نقاط قوت مطالعه حاضر، توجه به بحث خشونت فیزیکی و بررسی ارتباط آن با پره اکلامپسی بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ارتباط معنی داری بین خشونت فیزیکی از طرف همسر و ابتلا مادران به پره اکلامپسی طی دوران بارداری وجود ندارد، اگرچه نسبت شانس ابتلا به پره اکلامپسی در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در صورت وجود خشونت ۱/۶۲۴ برابر گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی بود. از این رو پیشنهاد می گردد که مطالعات جامع تر و وسیع تر از نظر روش و محتوا در طی سه ماه های مختلف بارداری برای بررسی سطوح خشونت خانگی و ارتباط آن با پره اکلامپسی انجام گردد. از دیگر نقاط ضعف و محدودیت مطالعه حاضر، عدم بررسی سطح خشونت همسر بود که پیشنهاد می شود در مطالعات بعدی بررسی گردد.

نتیجه گیری

گروه	غیرمبتلا به پره اکلامپسی	مبتلا به پره اکلامپسی	کل فراوانی (درصد)	P-value
خشونت فیزیکی	۷ (۵/۴)	۷ (۸/۵)	۱۴ (۶/۹)	۰/۳۲۸
	۳۸ (۹۴/۶)	۴۸ (۹۱/۵)	۹۶ (۹۳/۱)	

*آزمون کای اسکور

بحث

در مطالعه حاضر که با هدف بررسی ارتباط بین خشونت فیزیکی از طرف همسر و پره اکلامپسی در مادران مراجعه کننده به بیمارستان آموزشی شهر سندیج در سال ۱۳۹۶ انجام شد، ارتباط معنی داری بین خشونت از طرف همسر و ابتلا مادران به پره اکلامپسی وجود نداشت. شیوع خشونت فیزیکی در گروه مبتلا به پره اکلامپسی ۸/۵ درصد و در گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی ۵/۴ درصد بود.

در مطالعه جهان فر و همکاران (۲۰۰۷) در پراک، ارتباطی بین خشونت و پره اکلامپسی مشاهده نشد (۱۷). در مطالعه جهان فر، ارتباط بین خشونت با پره اکلامپسی به عنوان یکی از یافته های جانبی گزارش شد و تنها ۱۰/۴ درصد افراد به پره اکلامپسی مبتلا بودند، در صورتی که در مطالعه حاضر، پره اکلامپسی به عنوان متغیر اصلی مطالعه بود و بر روی ۵۵ زن مبتلا به پره اکلامپسی انجام شده بود.

در مطالعه یوست و همکاران (۲۰۰۵) که در بخش زایمان بیمارستان پارکلند بر روی مادران بعد از زایمان انجام شد، بین خشونت فیزیکی و پره اکلامپسی ارتباطی وجود نداشت که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی داشت (۱۸). همچنین مطالعه سانچز و همکاران (۲۰۰۸) و ابراهیمی و همکاران (۲۰۱۷) نشان دادند که خشونت فیزیکی به تنهایی در شانس ابتلا به پره اکلامپسی در دوران بارداری تاثیر ندارد که با مطالعه حاضر همخوانی داشت (۱۲، ۱۹).

نتایج مطالعه کرنی و همکاران (۲۰۰۳) که با هدف تعیین پیامدهای تولد و عوارض مادری در زنان باردار خشونت دیده انجام شد، نشان داد خطر بروز ابتلا به فشارخون بارداری در زنان خشونت دیده، ۲ برابر بیشتر بود (۲۰). همچنین در مطالعه کردی و همکاران (۱۳۹۲) نیز خطر بروز ابتلا به پره اکلامپسی در افراد دارای خشونت، ۱/۶ برابر افراد بدون خشونت بود (۹). همچنین در مطالعه حاضر نسبت شانس ابتلا به پره اکلامپسی در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در صورت وجود خشونت فیزیکی ۱/۶۲۴ برابر گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی بود.

against Women (Case Study: City Of Kerman). Journal of Social Development. 2015;9(3):53-78.

۵. Pastor-Moreno G, Ruiz-Pérez I, Henares-Montiel J, Petrova D. Intimate partner violence during pregnancy and risk of fetal and neonatal death: a meta-analysis with socioeconomic context indicators. Am J Obstet Gynecol. 2020;222(2):123-33.e5.

۶. Ghaffari M, Nahidi F, Masjedi A, Nasiri M. CORRELATION BETWEEN PHYSICAL VIOLENCE AND MOTHER-FETUS ATTACHMENT IN PREGNANT MOTHERS VISITING THE HEALTHCARE CENTERS OF MASHHAD. Nursing and Midwifery Journal. 2018;16(6):403-11.

۷. Agde ZD, H. Magnus J, Assefa N, Wordofa MA. The protocol for a cluster randomized controlled trial to evaluate couple-based violence prevention education and its ability to reduce intimate partner violence during pregnancy in Southwest Ethiopia. PLOS ONE. 2024;19(5):e0303009.

۸. Arabzadeh M, Ahmadi Doulabi M, Amir Ali Akbari S, Nasiri M. The Relationship between Physical Violence by Husband and Sleep Quality Disorders in Pregnant Women. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2۰۲۴; ۲۴(۶): ۴۵-۵۷.

۹. Kordi M, Abbaszadeh A, Mokhber N, Lotfalizadeh M, Ebrahimzadeh S. Intimate Partner Violence and Pre-Eclampsia: A Case-Control Study. Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2013;16(75):12-21.

۱۰. Alamdarloo SM, Hashemi A, Razavi B. sever recurrent early onset preeclampsia in second trimester of pregnancy, a case report. Pars Journal of Medical Sciences. 2020;18(1):29-32.

۱۱. mohamadzadeh vatanchi A, Hajforoushan M, Pourali L, Ayati S, Mehrad Majd H. Maternal and fetal complications in pregnancies with eclampsia in Ghaem hospital: June 2018 to June 2020. The Iranian

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که ارتباط معنی داری بین خشونت فیزیکی از طرف همسر و ابتلا مادران به پره اکلامپسی طی دوران بارداری وجود ندارد، اگرچه نسبت شانس ابتلا به پره اکلامپسی در گروه مبتلا به پره اکلامپسی در صورت وجود خشونت ۱/۶۲۴ برابر گروه غیرمبتلا به پره اکلامپسی بود. از این رو پیشنهاد می گردد که مطالعات جامع تر و وسیع تر از نظر روش و محتوا در طی سه ماه های مختلف بارداری برای بررسی سطوح خشونت خانگی و ارتباط آن با پره اکلامپسی انجام گردد. از آنجایی که خشونت علیه زنان در دوران بارداری، تهدیدی برای مادر و جنین محسوب می شود بنابراین انجام غربالگری قبل و طی بارداری توسط کارکنان بهداشتی ضروری است.

تشکر و قدردانی

این پژوهش با کد اخلاق IR.MUK.REC.1396.73 می باشد. بدین وسیله از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان و همکاران گرامی بیمارستان بعثت سندج که در انجام مطالعه مساعدت نموده، تشکر و قدردانی می شود. همچنین این مطالعه با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام شد.

تضاد منافع

هیچگونه تعارض منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

References:

۱. Aliasghari F, Effati-Daryani F, Mohammadi A, Mirghafourvand M. Relationship of domestic violence with pregnancy symptoms and pregnancy experience in Iranian pregnant women: a cross-sectional study. BMJ Open. 2024;14(4):e082570.

۲. Golmakani N, azmoude E. Domestic Violence in Pregnancy, Outcomes and Strategies: A Review Article. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2013;15(42):13-22.

۳. Jalili M, Kohan S, Tarrahi MJ, Torabi F. Domestic violence during pregnancy and its predictive factors during the COVID-19 epidemic among primiparous women in Isfahan. Journal of Hayat. 2023;29(1):77-88.

۴. Maghsoudi S, Yarinassab F, Ebrahimi F. Investigating Factors Influencing Domestic Violence

۲۱. Silverman JG, Decker MR, Reed E, Raj A. Intimate partner violence victimization prior to and during pregnancy among women residing in 26 U.S. states: associations with maternal and neonatal health. *Am J Obstet Gynecol*. 2006;195(1):140-8.
۲۲. Ebrahimi E, Karimian Z, Bonab SKM, Bolbolhaghghi N, Beigi J, Saeedi R, et al., editors. The Prevalence of Domestic Violence and Its Association with Gestational Hypertension in Pregnant women 2017.
۲۳. de Pins AM, DeBolt CA. Evaluating the Effect of Intimate Partner Violence on Hypertensive Disorders of Pregnancy. *Obstetrics & Gynecology*. 2024;143(5S):62S.
۲۴. Fernando MCJ. Violencia doméstica de la pareja y su relación con la preeclampsia en gestantes atendidas en el hospital San Juan de Lurigancho. Enero-Julio, 2015: Universidad Nacional Mayor de San Marcos; 2016.
۲۵. Nojoumi M, Akrami Z. Physical violence during pregnancy: prevalence and outcomes. *Payesh (Health Monitor) Journal*. 2003;2(1):47-52.
۲۶. Jamshidimanesh M, Soleymani M, Ebrahimi E, Hosseini F. Domestic violence against pregnant women in iran. *J Family Reprod Health*. 2013. ۱۰-۷: (۱) ۷;
۲۷. Jahanfar S, Kamarudin EB, Sarpin MA, Zakaria NB, Abdul Rahman RB, Samsuddin RD. The prevalence of domestic violence against pregnant women in Perak, Malaysia. *Arch Iran Med*. 2007;10(3):376-278.
۲۸. Yost NP, Bloom SL, McIntire DD, Leveno KJ. A prospective observational study of domestic violence during pregnancy. *Obstet Gynecol*. 2005;106(1):61-5.
۲۹. Sanchez SE, Qiu C, Perales MT, Lam N, Garcia P, Williams MA. Intimate partner violence (IPV) and preeclampsia among Peruvian women. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol*. 2008;137(1):50-5.
۳۰. Kearney MH, Haggerty LA, Munro BH, Hawkins JW. Birth outcomes and maternal morbidity in abused pregnant women with public versus private health insurance. *J Nurs Scholarsh*. 2003;35(4):345-9.